

СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

УДК 304.3

НЕБЕЗПЕКИ У ЖИТТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ТА ШЛЯХИ ЇХ УНИКНЕННЯ

Омельницька Є.В., Долженкова О.В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

У статті розглянуто основні небезпеки, які спіткають студентів майже кожного дня з боку самих студентів. Перемагай небезпеки розумом і досвідом. Прислів'я говорить про те, що завжди треба бути розсудливим, тоді і небезпеки не страшні. Людина, як соціальна істота, живе та розвивається всередині суспільства, витягуючи знання про світ, які дозволяють індивіду створювати собі й своїм близьким найбільш прийнятні умови існування.

Ключові слова: студентська молодь, небезпеки, отруєння, масові скучення людей, суїцид.

Постановка проблеми. Сьогодні життя людей спіткає небезпека переважно з боку самої людини. Основними причинами смертності населення є куріння, зловживання алкоголем, відсутність систематичних фізичних навантажень і незбалансоване харчування, тобто нездоровий спосіб життя. З віком людина піклується про своє здоров'я пильніше, а молодь входить до основної «групи ризику», якій потрібно надати якнайбільше інформації щодо небезпек у житті, наслідків дії цих причин та шляхів уникнення.

Аналіз останніх досліджень. В сучасному житті часто постає питання уникнення небезпек у житті студентської молоді. Аналізуючи їх кількість, можна зауважити, що серед людей немає абсолютної єдності у понятті небезпеки. Кожен по-різному бачить шляхи їх уникнення. Однак, на нашу думку, підтвердженням найвдаліших уникнень проблем є сучасний вітчизняний досвід.

Формулювання цілей статті. Ознайомлення з небезпеками у житті студентської молоді, дослідження причин їх виникнення та визначення шляхів уникнення.

Виклад основного матеріалу. Кожного дня людина знаходиться в центрі різних подій, які вона може створювати сама для себе або бути учасником в ситуаціях, які її торкнулися в несподіваний момент часу, на які вона не чекала і навіть не здогадувалась, що з нею може щось подібне статися.

Все частіше ми зустрічаємо повідомлення на телебаченні, в пресі, в інтернеті про зникнення людей, пограбування, хуліганські напади, вбивства, отруєння в навчальних закладах, аварії на дорогах тощо. Такі обставини загострюють почуття небезпеки та вимагають бути обачнішими.

У даній статті розглянемо, які небезпеки виникають у житті студентської молоді, візьмемо до уваги ситуації, з якими може стикатися студент майже кожного дня та визначимо шляхи їх уникнення.

Дуже часто в Україні стаються суїциди, не виключенням є добровільний ухід з життя і молодих людей. Причиною цього є цькування деяких студентів в групі, а в останні роки, навіть, переживання, пов'язані з іспитами.

Під час сесії постійні стреси й хвилювання з приводу невдалої відповіді на іспиті, що тяг-

не за собою позбавлення стипендії, призводять, найчастіше, до пригніченості та глибокої депресії. Страждають від цього, в основному, першокурсники або студенти останніх курсів, які отримують диплом. Не завжди причиною психічних відхилень є регулярне недосипання і не менш регулярне недоїдання. Такий ефект може дати несправедлива оцінка знань студента викладачем, образи під час відповідей, загрози відраховання та ін. Абітурієнтам, на яких під час вступу до навчального закладу тисне різка зміна обставин, емоційні перевантаження і розумове напруження, також доводиться не солодко, у багатьох з них виникають чи загострюються захворювання (наприклад, гастрит). Хоча, до самогубств справа доходить вкрай рідко.

Мабуть, закликати молодих людей до самовладання і менш драматичного відношення до власних невдач і комплексів марно. Зате корисно не раз нагадувати про те, наскільки важливо уважно і делікатно ставитися до людей, що нас оточують, а батькам – стежити за змінами в поведінці своїх дітей, кожен з яких може бути потенційним самогубцем, що наважується на останній фатальний крок.

Щоб добре вчитися, студенту потрібно мати достатню кількість енергії, а, отже, добре харчуватися. Не можна залишати молоду людину без обіду – це погано відіб'ється на її здоров'ї. Але нерідко учні вищих навчальних закладів отримують отруєння після з'їденого в їдальні, що є серйозною небезпекою, яку не можна залишити без уваги. У студентів не завжди є можливість взяти харчі з собою з дому чи вибігти до магазину під час перерви, тому вони користуються столовими та піддаються ризику отруєння в несподіваний момент часу.

Причинами виникнення групових випадків отруєння можуть бути грубі порушення санітарного законодавства при експлуатації їдальні, порушення принципів товарного сусідства при транспортуванні та зберіганні харчових продуктів, порушення технології приготування страв, термінів реалізації варених овочів, недотримання санітарних норм на харчоблоці.

Часто у виникненні небезпеки винні самі кухарі або їх недосвідчені помічники, які готують їжу з неякісних продуктів, в брудному посуді неми-

тими руками. Вони не замислюються, яку шкоду наносять своїми діями молодому поколінню.

Все, що стосується ідальні, має знаходитись на особливому контролі адміністрації вищого навчального закладу, аби не сталосся біди, потрібно проводити аналіз, щоб виявити причину і визначити закономірності її виникнення, бо отруєння може нести за собою й фатальний результат. На основі такої інформації адміністрація має розробити заходи щодо запобігання захворюваності та отруєнь. Але єдиної класифікації методів аналізу не існує.

Великою загрозою для молоді є також участь у масових заходах. Було багато спроб з боку вчених пояснити факт натовпу, поведінку гурту, але всі ці нюанси не були встановлені. На сьогодні можна сказати, що натовп нікого окремо не виділяє, робить людей схожими.

Задля своєї безпеки молоді потрібно уникати місць масового скупчення людей. Приходить на заходи необхідно з кимось. Близькі люди прийдуть на допомогу завжди в першу чергу. Також необхідно продумати одяг, в якому йти на захід. Не слід надягати просторі сукні, балахони, краватки, шарфи тощо, а жінкам – взувати високі підбори. Бажано, щоб взуття щільно охоплювало ноги, а ще краще – було зашнуровано, а одяг прилягав до тіла.

В разі перебування в місці масового скупчення людей, потрібно бути обачним і прораховувати ходи відступу заздалегідь, а якщо виникає загроза життю, зберігати спокій, знаходитись якомога ближче до флангів натовпу.

Сьогодні ми не уявляємо нашого життя без транспорту, тому не можна залишити без уваги й небезпеки, з якими стикаються студенти, що живуть у віддалених від вищу районах, містах чи селах.

За участю транспорту, який надає сервіс з перевезення пасажирів, на дорогах України стається дуже багато дорожньо-транспортних пригод.

Суттєвим кроком до зменшення аварійності могло б стати доручення працівникам Державної служби України з питань безпеки на авто-транспорті перевірок місць, де зберігаються транспортні засоби, контролю своєчасності проходження медогляду водіїв, технічного огляду транспорту, наявності у водія права на перевезення пасажирів тощо.

За наявності таких обстежень ряд небезпек, які призводять до смерті та травмують людей на автошляхах, суттєво зменшився б, а винні водії позбулися ліцензії.

В аваріях на дорогах винні не лише водії автомобілів, а й часто самі пішоходи, які порушують правила дорожнього руху. За своє життя відповідають самі пішоходи, тому щоб залишитися цілими, здоровими та неушкодженими їм краще пропустити автомобіль, навіть трохи запізнитися на роботу чи навчання.

Через те, що у вищих навчальних закладах навчаються студенти з інших міст, їм доводиться винаймати квартири чи жити у гуртожитках. Студенти гуртожитків дуже часто скаржаться на незадовільні умови проживання. Гуртожиток – «школа виживання», там з'являються нові у житті молодих людей небезпеки, до яких вони не звикли – це вибиті віконні стекла, розетки, що не працюють, зламані ліжка та інші проблеми. Необхідно чимало потрудитися, щоб довести кімнату до жилого стану. Деякі студенти починають

самостійно лагодити проводку, розетки, крани, склити вікна і встановлювати батареї, хоча робити цього не зобов'язані. За самостійного усунення всіх несправностей обов'язково необхідно повідомляти адміністратора про якість та кількість меблів, що наявні в кімнаті, та звіряти з описом адміністратора. Якщо цього не зробити зі студента спокійно можуть зажадати стільці, полиці, тумбочки та інші предмети, які начебто були в кімнаті рік тому. Звичайно, якщо гарненько поплакатися адміністратору на нежитловий вигляд кімнати, можна випросити що-небудь з його заповітних сховищ, але це буває вкрай рідко.

Усі студенти дотримуються правила: зайвих речей в гуртожитку не буває. Не треба від чогось відмовлятися та питати: «Куди я подіну це застільце?» або «Навіщо мені така погнута лампа?» Беруть усе – стане в нагоді!

Крім незадовільних умов, студенти також стикаються з такими проблемами, як економія на опаленні, необхідність митися холодною водою та багато інших. Такі обставини несуть небезпеку для здоров'я та життя.

Не всі студенти можуть змиритися з такими умовами, і більшість з них вимушені йти працювати, щоб поліпшити своє існування, мати змогу винаймати квартиру. А деякі молоді люди навіть мають працювати після закінчення занять, щоб сплатити за своє навчання.

Студенти можуть легко потрапити на гачок аферистів, бо саме вони намагаються заробити швидко та легко, вони наївні та довірливі, бо не мають ще достатнього життєвого досвіду.

Переважну більшість оголошень про роботу вдома у засобах інформації подають з метою шахрайства. Тут виникають дві основні небезпеки: або молода людина виконає роботу і їй нічого не заплатять, або її попросять за щось заплатити і вона втратить гроші.

Яскравими прикладами такого шахрайства є пакування чаю або збірка канцелярських ручок дома. Аферисти кажуть, що відправлять адресату посилку з товаром, який потрібно зібрати або упакувати й відправити їм назад, але спочатку за неї необхідно внести заставу, а коли робота буде виконана за неї заплатять. Насправді ж, за внесення пристойної застави студенти отримують посилку з непотребом, або не отримують її зовсім. В іншому варіанті афери висилають посилку без застави, але після того як робота виконана та пакування відправлено назад, ніякої оплати праці молоді люди не отримують.

Шахраї можуть запропонувати роботу в інтернеті, пошук або дзвінки до клієнтів, збір будь-якої інформації, роботу з текстами тощо. Одному з авторів статті теж довелося побувати в ролі жертви обману. Завдання полягало в тому, щоб вигадати рекламу і за місяць знайти 300 осіб, які мають зареєструватися на сайті та звантажити безкоштовний урок. Коли завдання було виконано і справа дійшла до заробітної плати, шахраї спочатку просто видалили свою сторінку з соціальної мережі, потім її знову відновили, а на повідомлення перестали відповідати.

Найнеприємніше, що жертвами такого шахрайства, найчастіше стають жінки в декреті, студенти, інваліди. Шахраї знають, що це якраз ті категорії людей, які особливо зацікавлені в робо-

ті вдома, і не мають можливості шукати винних та притягати їх до відповідальності.

Студенти для своїх розваг часто відвідують дискотеки, але ніхто з них не думає про те, що там може бути небезпечно. Є особлива категорія молодих людей, які ведуть виключно нічний спосіб життя та піддають себе великій небезпеці. Від задимленості та тютюнового диму у приміщеннях дискотек виникають проблеми з очима і дихальними органами, від гучної музики погіршується слух. Не варто забувати й про пожежну небезпеку. Окрім того, клуби та дискотеки часто є розсадниками всіх мислимих і немислимих пороків.

Наприклад, на дискотеках чи концертах активність натовпу, рівень його дій та наслідки залежать від кількості випитого алкоголю. Скляна пляшка, яку вдалося пронести, є небезпечною зброєю в руках хулігана. В алкогольному сп'янінні людина не здатна стримувати свою агресію, затіває сварки й бійки й наражає на небезпеку багатьох людей, що прийшли відпочити та розважитись.

Крім випадків пов'язаних з алкоголем, також бувають викрадення студентів, гвалтування, в основному дівчат. Тому, ще раз хочеться зауважити, що потрібно приходити на такі заходи лише зі своїми близькими або друзями, на яких можна покластися у різних небезпечних ситуаціях і бути з ними поруч, бо крім них майже ніхто не кине на допомогу серед незнайомих людей. А якщо приходити одному, то є висока ймовірність, що молода людина може стати жертвою, не очікуючи на такий оберст обставин.

Для уникнення розглянутих небезпек в житті студентів потрібно залучати їх до спортивних заходів, суспільних робіт, творчості у різноманітних секціях та гуртках. Частіше за все, участь у таких групах призводить до того, що людина знаходить своїх однодумців та може спілкуватися з ними не тільки на заняттях, але й у вільний час. Це, у свою чергу, є гарантією того, що студент буде займатися чимось важливим для себе, та часу на «ненадійних» друзів буде менше. Якщо ці секції спортивні, то вони привчають ще й до дисципліни та ведення здорового образу життя.

Для зменшення ризику виникнення небезпек життєдіяльності студентської молоді бажано використовувати досвід батьків, вчителів та інших дорослих, які мають вплив на молодь, у студентському житті, проводити відверті розмови зі студентами на теми шкідливості поганих звичок, споживання алкоголю, тютюнових виробів та наркотичних засобів; необхідності триматися осторонь масових скупчень людей тощо.

Висновки. Отже, сьогодні у нашому суспільстві існує гостра проблема, пов'язана з високим рівнем небезпек української студентської молоді, що потребує детального аналізу. Підхід до розв'язання причин виникнення проблем студентів означає залучення до вирішення означеної потреби не лише представників галузі охорони здоров'я, але й освіти, культури, соціальної роботи тощо. Як свідчить світовий досвід, головним чинником є спосіб життя, бо від нього залежать дії людей відносно інших. Тому, щоб уникати небезпек, потрібно починати змінювати світ з себе.

Список літератури:

1. Дані Державного навчального закладу «Криворізький центр підготовки та перепідготовки робітників кадрів будівельної галузі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://centrkrog.narod.ru/zahodibezpekitolpa.html>.
2. Дані щоденника [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://1njerf9.diary.ru/p201198194.htm>.
3. Дані Казанських відомостей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kazved.ru/article/20574.aspx>.
4. Дані Головного управління Держпродспоживслужби у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lvivdpss.gov.ua/prychyny-ta-umovy-vynyknennya-spalahiv-hrupovyh-infektsijnyh-zahvoryuvan-za-2017-r/>.
5. Дані збірника мудрості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sbornik-mudrosti.ru/posloviy-i-pogovorki-pro-opasnost/>.
6. Дані знання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://znaniya.com/task/6948823>.

Омельницькая Е.В., Долженкова Е.В.

Днепропетровский национальный университет имени Олеся Гончара

ОПАСНОСТИ В ЖИЗНИ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ И ПУТИ ИХ ИЗБЕЖАНИЯ

Аннотация

В статье рассмотрены основные опасности, которые постигнут студентов почти каждый день со стороны самих студентов. Побеждай опасности умом и опытом. Пословица говорит о том, что всегда надо быть благоразумным, тогда и опасности не страшны. Человек, как социальное существо, живет и развивается внутри общества, извлекая знания о мире, которые позволяют индивиду создавать себе и своим близким наиболее приемлемые условия существования.

Ключевые слова: студенческая молодежь, опасности, отравления, массовые скопления людей, суицид.

Omelnitskaya E.V., Dolzhenkova H.V.

Oles Honchar Dniprovsky National University

DANGERS IN THE LIFE OF STUDENT YOUTH AND WAYS TO AVOID THEM

Summary

In the article deals with the main dangers that students face almost every day. Defeat the dangers of mind and experience. The proverb says that you always have to be wise, then the dangers are not terrible. Man, as a social being, lives and develops within society, extracting knowledge about the world, which allows an individual to create the most acceptable conditions for existence for himself and his relatives.

Keywords: student youth, danger, poisoning, mass congestion of people, suicide.